שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

גמרא · כיתות ז'-ט' · מסכת בבא קמא, דף ב ע"א

ארבעה אבות נזיקין: מה משותף לשור, לבור, למבעה ולהבער?

קראו את המקורות וענו על השאלות. גרסת PDF מעוצבת להדפסה: דף עבודה (PDF).

1. **חלק א: השלימו את החסר**

השלימו את המילים החסרות במשנה מתוך מחסן המילים. שימו לב: מילה אחת מיותרת.

מחסן מילים: לֵילֵךְ · הָאֵשׁ · אֲבוֹת · בְּמֵיטַב · חַיִּים · וּשְׁמִירָתָן · הַבּוֹר · תּוֹלָדוֹת

ארבעת האבות, ובמה הם שונים: מַתְנִי׳ אַרְבָּעָה _____ נְזִיקִין: הַשּׁוֹר, וְהַבּוֹר, וְהַמַּבְעֶה, וְהַהֶבְעֵר. לֹא הֲרֵי הַשּׁוֹר כַּהֲרֵי הַמַּבְעֶה, וְלֹא הֲרֵי הַמַּבְעֶה כַּהֲרֵי הַשּׁוֹר; וְלֹא זֶה וְזֶה שָׁוִין בָּהֶן רוּחַ _____, כַּהֲרֵי _____ שָׁאֵין בּוֹ רוּחַ חַיִּים;

הבור, והצד השווה: וְלֹא זֶה וְזֶה שָׁוִין _____ וּלְהַזִּיק, כַּהֲרֵי _____ שָׁאֵין דַּרְכּוֹ לֵילֵךְ וּלְהַזִּיק. הַצַּד הַשָּׁוֶה שָׁבָּהֶן – שֶׁדַּרְכָּן לְהַזִּיק, _____ עָלָיו; וּכְשֶׁהִזִּיק – חָב הַמַּזִּיק לְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי נֶזֶק, _____ הָאָרֶץ.

ועכשיו לפסוקים: כתבו ליד כל פסוק לאיזה אב נזיקין הוא שייך.

הפסוק בתורה	האב
"כִּי תֵצֵא אֵשׁ וּמָצְאָה" (שמות כב, ה)	
"וְכִי יִגֹּף שׁוֹר אִישׁ אֶת שׁוֹר רֵעֵהוּ" (שמות כא, לה)	
"וְשִׁלַּח אֶת בְּעִירֹה וּבִעֵר בִּשְׂדֵה אַחֵר" (שמות כב, ד)	
"וְכִי יִפְתַּח אִישׁ בּוֹר" (שמות כא, לג)	

2. **חלק ב: מה מיוחד בכל אב?**

השלימו את הטבלה במילים שלכם. בעמודה האחרונה כתבו מקרה מהחיים של היום שמתאים לכל אב.

האב	מה מיוחד בו? (לפי המשנה)	מקרה מהחיים שמתאים לו
שור		
בור		
מבעה		
הבער (אש)		

3. **חלק ג: שאלות הבנה**

1. מה הם "אבות" לפי רש"י? ומה זה אומר על "תולדות"?

2. מה המחלוקת בין רב לשמואל: מהו "מבעה"?

3. במה האש שונה מהשור ומהמבעה? מה היינו חושבים אילו התורה לא כתבה אותה (לפי רש"י)?

4. מהם שלושת הדברים שמשותפים לכל האבות ("הצד השווה")?

5. האם בעל כלב שהזיק חייב לשלם, אף שבתורה כתוב "שור"? הביאו מקור מהרמב"ם או מהשולחן ערוך.

4. **חלק ד: חשבו על זה**

> המשנה אומרת על כל הנזקים "ושמירתן עליך". כתבו "תקנון של בעלים אחראיים": חמישה כללים לבעלים של כלב, של אופניים חשמליים או של כדורגל בחצר, שישמרו שלא יגרמו נזק לאחרים. ליד כל כלל כתבו לאיזה אב נזיקין הוא קשור.

5. **בונוס: ציירו**

ציירו את ארבעת אבות הנזיקין כארבעה סמלים (כמו אייקונים בטלפון). מתחת לכל סמל כתבו במילה אחת מה מיוחד בו.